

Ποιότητα του αέρα: Η Επιτροπή λαμβάνει μέτρα για την προστασία των πολιτών από την ατμοσφαιρική ρύπανση

Βρυξέλλες, 17 Μαΐου 2018

Η Επιτροπή υπερασπίζεται την ανάγκη των Ευρωπαίων πολιτών να αναπνέουν καθαρό αέρα.

Η Επιτροπή παρέχει στους εθνικούς, περιφερειακούς και τοπικούς φορείς πρακτικές συμβουλές που θα τους βοηθήσουν να βελτιώσουν την ποιότητα του αέρα στην Ευρώπη και εντείνει τις δράσεις επιβολής της κατά 7 κρατών μελών που έχουν παραβιάσει τους συμφωνηθέντες ενωσιακούς κανόνες για τα όρια εκπομπής ατμοσφαιρικών ρύπων και τους κανόνες για την έγκριση τύπου αυτοκινήτων.

Ο επίτροπος Περιβάλλοντος, κ. Καρμένου **Βέλα**, δήλωσε τα εξής: «*Η απόφαση να παραπεμφθούν ορισμένα κράτη μέλη στο Δικαστήριο της ΕΕ ελήφθη εξ ονόματος των Ευρωπαίων. Έχουμε δηλώσει ότι αυτή η Επιτροπή στοχεύει στην προστασία των πολιτών. Η απόφασή μας συνάδει με τον ισχυρισμό αυτόν. Κατά την τελευταία δεκαετία έχουν δοθεί αρκετές "τελευταίες ευκαιρίες" στα κράτη μέλη που παραπέμπονται στο Δικαστήριο σήμερα, ούτως ώστε να βελτιωθεί η κατάσταση. Είμαι βέβαιος ότι η σημερινή απόφαση θα οδηγήσει σε βελτιώσεις για τους πολίτες με πολύ ταχύτερο ρυθμό. Ωστόσο, οι νομικές ενέργειες από μόνες τους δεν θα επιλύσουν το πρόβλημα. Για τον λόγο αυτό παρουσιάζουμε αναλυτικά την πρακτική βοήθεια που μπορεί να παράσχει η Επιτροπή ώστε να συμβάλει στις προσπάθειες των εθνικών αρχών για καθαρότερο αέρα στις ευρωπαϊκές πόλεις και κωμοπόλεις.*»

Η επίτροπος Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ κα **Ελζμπιέτα Μπιενκόφσκα** πρόσθεσε τα εξής: «*Η έκβαση του αγώνα μας κατά της ατμοσφαιρικής ρύπανσης των αστικών περιοχών θα είναι επιτυχής μόνον εάν ο τομέας της αυτοκινητοβιομηχανίας διαδραματίσει τον ρόλο που του αναλογεί. Το μέλλον βρίσκεται στα αυτοκίνητα με μηδενικές εκπομπές. Εν τω μεταξύ, πρέπει οπωσδήποτε να τηρείται η νομοθεσία για τις εκπομπές. Οι κατασκευαστές που εξακολουθούν να αγνοούν τη νομοθεσία πρέπει να φέρουν τις συνέπειες των παραβάσεών τους.*»

Σε ανακοίνωσή της με τίτλο «Μια Ευρώπη που προστατεύει: Καθαρός αέρας για όλους», η οποία εγκρίθηκε σήμερα, η Επιτροπή περιγράφει τα διαθέσιμα μέτρα για την ενίσχυση των κρατών μελών στον αγώνα κατά της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Η Επιτροπή υπογραμμίζει επίσης την ανάγκη για ενίσχυση της συνεργασίας με τα κράτη μέλη μέσω της συμμετοχής της στους νέους «διαλόγους για τον καθαρό αέρα» με τις αρμόδιες αρχές, καθώς και μέσα από τη χρήση της ενωσιακής χρηματοδότησης για τη στήριξη μέτρων που αποβλέπουν στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα.

Επιπρόσθετα, η Επιτροπή παραπέμπει σήμερα τη **Γαλλία**, τη **Γερμανία**, το **Ηνωμένο Βασίλειο**, την **Ιταλία**, την **Ουγγαρία** και τη **Ρουμανία** στο Δικαστήριο της ΕΕ, διότι δεν τήρησαν τις συμφωνηθείσες οριακές τιμές για την ποιότητα του αέρα και δεν έλαβαν κατάλληλα μέτρα ώστε η περίοδος υπέρβασης να είναι όσο το δυνατόν συντομότερη. Η Επιτροπή εκδίδει επίσης συμπληρωματικές προειδοποιητικές επιστολές στη **Γερμανία**, το **Ηνωμένο Βασίλειο**, την **Ιταλία** και το **Λουξεμβούργο** επειδή αγνόησαν τους κανόνες της ΕΕ για την έγκριση τύπου οχημάτων.

Μέτρα για την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

Τα μέτρα που προτείνει σήμερα η Επιτροπή βασίζονται σε τρεις κύριους πυλώνες: τα πρότυπα ποιότητας του αέρα, τους εθνικούς στόχους μείωσης των εκπομπών, και τα πρότυπα εκπομπών για τις κυριότερες πηγές ρύπανσης, π.χ. από τις εκπομπές οχημάτων και πλοίων έως την ενέργεια και τη βιομηχανία.

Για την αντιμετώπιση των εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων από τις μεταφορές, η Επιτροπή θα ενισχύσει περαιτέρω το έργο της σε συνεργασία με τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές όσον αφορά μια κοινή ολοκληρωμένη προσέγγιση για τις ρυθμίσεις που αφορούν την πρόσβαση των οχημάτων στις πόλεις, στο πλαίσιο του αστικού θεματολογίου της ΕΕ.

Επιπλέον, η Επιτροπή ηγήθηκε μιας εκτενούς μεταρρύθμισης με στόχο να εξασφαλιστεί ότι οι εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων από οχήματα μετρούνται σε πραγματικές συνθήκες οδήγησης ([βλ. Ερωτήσεις και απαντήσεις](#)).

Ενίσχυση της επιβολής

Παραπομπή 6 κρατών μελών στο Δικαστήριο

Η Επιτροπή λαμβάνει μέτρα ώστε να αντιμετωπιστούν οι σοβαρές και διαρκείς υπερβάσεις των οριακών τιμών για τους δύο βασικούς ρύπους με επιπτώσεις στην υγεία: το διοξείδιο του αζώτου, το οποίο

προκαλείται ως επί το πλείστον από την οδική κυκλοφορία και τη βιομηχανία, και τα αιωρούμενα σωματίδια, τα οποία εντοπίζονται κυρίως σε εκπομπές από τη βιομηχανία, την οικιακή θέρμανση, την κυκλοφορία και τη γεωργία.

Η Επιτροπή αποφάσισε να παραπέμψει τη **Γαλλία**, τη **Γερμανία** και το **Ηνωμένο Βασίλειο** στο Δικαστήριο της ΕΕ, διότι δεν τήρησαν τις οριακές τιμές για το διοξείδιο του αζώτου (NO₂) και δεν έλαβαν κατάλληλα μέτρα ώστε η περίοδος υπέρβασης να είναι όσο το δυνατόν συντομότερη. Η **Ουγγαρία**, η **Ιταλία** και η **Ρουμανία** παραπέμπονται στο Δικαστήριο λόγω των σταθερά υψηλών επιπέδων αιωρούμενων σωματιδίων (PM₁₀). Τα όρια που καθορίζονται από τη νομοθεσία της ΕΕ για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα ([οδηγία 2008/50/ΕΚ](#)) έπρεπε να είχαν τηρηθεί το 2010 και το 2005 αντίστοιχα.

Το βήμα αυτό έπεται μιας [υπουργικής διάσκεψης για την ποιότητα του αέρα](#), την οποία συγκάλεσε ο επίτροπος κ. **Βέλα** στις 30 Ιανουαρίου 2018, ως μια ύστατη προσπάθεια για την εξεύρεση λύσεων με στόχο την αντιμετώπιση του σοβαρού προβλήματος της ατμοσφαιρικής ρύπανσης σε εννέα κράτη μέλη. Τα προαναφερθέντα έξι κράτη μέλη δεν παρουσίασαν αξιόπιστα, αποτελεσματικά και έγκαιρα μέτρα για τη μείωση της ρύπανσης, εντός των συμφωνηθέντων ορίων και *το συντομότερο δυνατόν*, όπως απαιτείται από τη νομοθεσία της ΕΕ. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή αποφάσισε να προβεί σε νομικές ενέργειες.

Όσον αφορά την Τσεχική Δημοκρατία, τη Σλοβακία και την Ισπανία, τα εφαρμοσθέντα ή προγραμματισμένα μέτρα, όπως αυτά κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή μετά την [υπουργική διάσκεψη για την ποιότητα του αέρα](#), φαίνεται ότι μπορούν να αντιμετωπίσουν κατάλληλα τα διαπιστωθέντα κενά, με την προϋπόθεση ότι θα εφαρμοστούν σωστά. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την εφαρμογή των μέτρων αυτών, καθώς και την αποτελεσματικότητά τους στην αντιμετώπιση της κατάστασης το συντομότερο δυνατόν.

Διαδικασίες επί παραβάσει για 4 κράτη μέλη

Η Επιτροπή προβαίνει σε περαιτέρω ενέργειες στο πλαίσιο διαδικασιών επί παραβάσει κατά 4 κρατών μελών, επειδή αγνόησαν τους κανόνες για την έγκριση τύπου οχήματος ΕΕ. Η Επιτροπή αποφάσισε σήμερα να αποστείλει συμπληρωματικές προειδοποιητικές επιστολές στη **Γερμανία**, την **Ιταλία**, το **Λουξεμβούργο** και το **Ηνωμένο Βασίλειο**.

Η νομοθεσία της ΕΕ για την έγκριση τύπου απαιτεί από τα κράτη μέλη να διαθέτουν αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά συστήματα κυρώσεων, ώστε οι κατασκευαστές αυτοκινήτων να αποτρέπονται από την παραβίαση της νομοθεσίας. Όταν συντρέχει τέτοια παραβίαση της νομοθεσίας, για παράδειγμα με τη χρήση συστημάτων αναστολής που μειώνουν την αποτελεσματικότητα των συστημάτων ελέγχου των εκπομπών, πρέπει να διατάσσονται διορθωτικά μέτρα —όπως ανακλήσεις— και πρέπει να εφαρμόζονται κυρώσεις (άρθρα 30 και 46 της [οδηγίας 2007/46](#) και άρθρο 13 του [κανονισμού 715/2007](#)).

Τον [Δεκέμβριο του 2016](#) η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά της Γερμανίας, του Λουξεμβούργου και του Ηνωμένου Βασιλείου όσον αφορά τον όμιλο Volkswagen και τον [Ιούλιο του 2017](#) απέστειλε συμπληρωματικές προειδοποιητικές επιστολές με τις οποίες ζήτησε περαιτέρω διευκρινίσεις.

Σήμερα η Επιτροπή αποστέλλει συμπληρωματικές προειδοποιητικές επιστολές για να ζητήσει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις εθνικές έρευνες και τις νομικές διαδικασίες σε σχέση με τις εν λόγω παραβάσεις. Επιπλέον, μετά την ανακάλυψη νέων περιπτώσεων παρατυπιών όσον αφορά τη διαχείριση του κινητήρα σε διάφορα ντιζελοκίνητα αυτοκίνητα (Porsche Cayenne, Volkswagen Touareg και αρκετά οχήματα Audi A6 και A7), η Επιτροπή ρωτά τη Γερμανία και το Λουξεμβούργο, ως αρμόδιες αρχές έγκρισης τύπου, ποια διορθωτικά μέτρα και ποιες κυρώσεις προβλέπονται. Επίσης, η Επιτροπή ζητεί διευκρινίσεις από το Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με τη σχεδιαζόμενη εθνική νομοθεσία.

Τον [Μάιο του 2017](#) η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά της Ιταλίας, διότι δεν εκπλήρωσε τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει της νομοθεσίας για την έγκριση τύπου οχήματος ΕΕ όσον αφορά τα αυτοκίνητα Fiat Chrysler. Εν τω μεταξύ, η Ιταλία έλαβε διορθωτικά μέτρα διατάσσοντας τον όμιλο Fiat Chrysler Automobiles να προχωρήσει σε υποχρεωτική ανάκληση στην ΕΕ. Σήμερα, στο πλαίσιο των συνεχιζόμενων επαφών, η Επιτροπή ζητεί πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τα συγκεκριμένα διορθωτικά μέτρα που ελήφθησαν και τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν.

Η συμπληρωματική προειδοποιητική επιστολή αποτελεί επίσημη αίτηση παροχής πληροφοριών. Τα κράτη μέλη έχουν πλέον στη διάθεσή τους δύο μήνες για να απαντήσουν στα επιχειρήματα που προέβαλε η Επιτροπή. Διαφορετικά, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να αποστείλει αιτιολογημένη γνώμη.

Ιστορικό

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση η ποιότητα του αέρα έχει βελτιωθεί σε γενικές γραμμές κατά τις τελευταίες δεκαετίες, συχνά χάρη σε κοινές προσπάθειες από την ΕΕ και τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές. Ωστόσο, πολλοί πολίτες της ΕΕ εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν απaráδεκτα εμπόδια που

επιηρεάζουν την ποιότητα της ζωής τους. Η ατμοσφαιρική ρύπανση συνδέεται άμεσα με την πρόκληση χρόνιων και σοβαρών ασθενειών, όπως είναι το άσθμα, τα καρδιαγγειακά προβλήματα και ο καρκίνος των πνευμόνων.

Οι σημερινές παραπομπές αφορούν υπερβάσεις των προτύπων ποιότητας του αέρα.

Διοξείδιο του αζώτου (NO₂):

- Γερμανία —σε 26 ζώνες ποιότητας του αέρα, συμπεριλαμβανομένων του Βερολίνου, του Μονάχου, του Αμβούργου και της Κολωνίας· οι ετήσιες συγκεντρώσεις που αναφέρθηκαν το 2016 έφτασαν τα 82 µg/m³ (στη Στουτγάρδη), ενώ η οριακή τιμή ήταν 40 µg/m³.
- Γαλλία —σε 12 ζώνες ποιότητας του αέρα, μεταξύ των οποίων το Παρίσι, η Μασσαλία και η Λυών· οι ετήσιες συγκεντρώσεις που αναφέρθηκαν το 2016 έφτασαν τα 96 µg/m³ (στο Παρίσι).
- Ηνωμένο Βασίλειο —σε 16 ζώνες ποιότητας του αέρα, μεταξύ των οποίων το Λονδίνο, το Μπέρμιγχαμ, το Λιντς και η Γλασκόβη· οι ετήσιες συγκεντρώσεις που αναφέρθηκαν το 2016 έφτασαν τα 102 µg/m³ (στο Λονδίνο).

Συνολικά, εκκρεμούν 13 υποθέσεις επί παραβάσει κατά κρατών μελών (Αυστρία, Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία, Δανία, Γαλλία, Ισπανία, Ουγγαρία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Πολωνία, Πορτογαλία και Ηνωμένο Βασίλειο).

Με βάση τη σημερινή απόφαση, η Γερμανία, η Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο είναι τα πρώτα κράτη μέλη που παραπέμπονται στο Δικαστήριο· και οι τρεις υποθέσεις έπονται αιτιολογημένων γνώμων που [αποστάλθηκαν](#) τον Φεβρουάριο του 2017.

Αιωρούμενα σωματίδια (PM₁₀):

- Ιταλία —σε 28 ζώνες ποιότητας του αέρα, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειών Λομβαρδία, Πιεμόντε, Βένετο και Λάτσιο, σημειώνονται επανειλημμένες υπερβάσεις των ημερήσιων οριακών τιμών, συνολικά έως 89 ημέρες το 2016.
- Ουγγαρία —σε 3 ζώνες ποιότητας του αέρα, Βουδαπέστη, Πετς και κοιλάδα Σάγιο, σημειώνονται επανειλημμένες υπερβάσεις των ημερήσιων οριακών τιμών, συνολικά 76 ημέρες το 2016.
- Ρουμανία —στον δήμο Βουκουρεστίου έχουν σημειωθεί επανειλημμένες υπερβάσεις των ημερήσιων οριακών τιμών από τότε που η νομοθεσία της ΕΕ εφαρμόζεται στη Ρουμανία και συγκεκριμένα συνολικά 38 ημέρες το 2016.

Συνολικά, εκκρεμούν 16 υποθέσεις επί παραβάσει κατά κρατών μελών (Βέλγιο, Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ουγγαρία, Ιταλία, Λετονία, Πορτογαλία, Πολωνία, Ρουμανία, Σουηδία, Σλοβακία και Σλοβενία). Η Βουλγαρία και η Πολωνία καταδικάστηκαν για παραβίαση της νομοθεσίας της ΕΕ από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 5 Απριλίου 2017 και στις 22 Φεβρουαρίου 2018 αντίστοιχα.

Η σημερινή απόφαση έπεται αιτιολογημένης γνώμης που εστάλη στην Ιταλία τον Απρίλιο του 2017, συμπληρωματικής αιτιολογημένης γνώμης που εστάλη στη Ρουμανία τον Σεπτέμβριο του 2014, καθώς και συμπληρωματικής αιτιολογημένης γνώμης που εστάλη στην Ουγγαρία τον Μάρτιο του 2014.

Σε όλες τις περιπτώσεις υπέρβασης των οριακών τιμών που ορίζει η ενωσιακή νομοθεσία για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα ([οδηγία 2008/50/ΕΚ](#)), τα κράτη μέλη πρέπει να εγκρίνουν σχέδια για την ποιότητα του αέρα και να διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω σχέδια προβλέπουν κατάλληλα μέτρα ώστε η περίοδος υπέρβασης να είναι όσο το δυνατόν συντομότερη. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η νομοθεσία της ΕΕ δίνει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να επιλέγουν ποια μέσα θα χρησιμοποιήσουν για να επιτύχουν τη συμμόρφωση προς τις οριακές τιμές.

Περισσότερες πληροφορίες

[Ανακοίνωση «Μια Ευρώπη που προστατεύει τους πολίτες: Καθαρός αέρας για όλους»](#) & [Ενημερωτικό δελτίο](#)

- Η διαδικασία επί παραβάσει κατά της Γερμανίας, του Λουξεμβούργου και του Ηνωμένου Βασιλείου στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας. Έναρξη – Δεκέμβριος 2016 (βλ. [δελτίο Τύπου](#)) Συμπληρωματικές προειδοποιητικές επιστολές – Ιούλιος 2017 (βλ. [Σημείωμα](#))
- Η διαδικασία επί παραβάσει κατά της Ιταλίας στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας. Έναρξη – Μάιος 2017 (βλ. [δελτίο Τύπου](#))

Για τις δράσεις της ΕΕ για τη μείωση της ρύπανσης που προκαλείται από οχήματα

- [Γενικό σημείωμα](#)
- Μεταρρύθμιση του πλαισίου έγκρισης τύπου (βλ. [Ερωτήσεις και απαντήσεις](#))
- Δοκιμές για τις εκπομπές (βλ. [Ερωτήσεις και απαντήσεις](#))

- Πρότυπα εκπομπών CO2 (βλ. [δελτίο Τύπου](#))

Για τις κυριότερες αποφάσεις σχετικά με τη δέσμη παραβάσεων του Μαΐου 2018, βλ. το πλήρες [MEMO/18/3446](#).

Για τη γενική διαδικασία επί παραβάσει, βλ. [MEMO/12/12](#).

Για την [ενωσιακή διαδικασία επί παραβάσει](#)

IP/18/3450

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Enrico BRIVIO](#) (+32 2 295 61 72)

[Iris PETA](#) (+32 2 299 33 21)

[Lucia CAUDET](#) (+32 2 295 61 82)

[Maud NOYON](#) (+32 2 298 03 79)

[Victoria VON HAMMERSTEIN-GESMOLD](#) (+32 2 295 50 40)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)